LOKALE INCLUSIE AGENDA

2025-2027

Opgesteld door: Sandra Nijsten en
het Sociaal Inclusie Panel Maasgouw
Jaar: 2024
Versie: 1.1

GEMEENTE MAASGOUW.

Inhoud

Inhoud....2
Voorwoord....3
Inleiding....4
Thema Onderwijs en Ontwikkeling....5
Thema Thuis en Wonen....7
Thema Werk en Inkomen....8
Thema Vrije Tijd....9
Thema Vervoer....11
Thema Welzijn, Gezondheid en Ondersteuning....12
Thema Digitale Toegankelijkheid....13
Nawoord: Hoe nu verder?....14

GEMEENTE MAASGOUW.

Voorwoord

Voor u ziet of hoort u de eerste Lokale Inclusie Agenda van de gemeente Maasgouw.
Een verzameling van acties die er mede voor moeten zorgen dat iedereen mee kan doen in onze mooie gemeente. Als wethouder Sociale Inclusie ben ik er trots op dat er in onze kernen plek wordt gemaakt voor iedereen en dat wij samen nadenken over wat er nóg beter kan. Nóg beter, want wij waren gelukkig al op de goede weg. Maasgouw geeft om alle inwoners en houdt al zoveel mogelijk rekening met iedereen die iets minder makkelijk mee kan doen. Maar het kan altijd beter. Door nu een agenda op te stellen en vast te leggen, zal het besef alleen maar groter worden en voorkomen wij dat we onbedoeld kansen laten liggen om van onze gemeente een meer toegankelijke, begrijpelijke en eerlijke plek te maken.

Inclusie hoeft niet heel moeilijk en duur te zijn. Alleen al door er met elkaar over te praten komen we tot ideeën die kunnen bijdragen. Ieders ervaring is uniek en hoewel wij allemaal wel een idee hebben van wat lastiger is voor een ander, is het belangrijk om uiteenlopende ervaringen uit te wisselen zodat we een zo compleet mogelijk beeld kunnen vormen van wat nodig is. Samen met het Sociaal Inclusie Panel, mensen die vanuit de eigen situatie of vanuit hun werk weten hoe het is om obstakels te ervaren, wordt er gekeken naar wat er nog beter kan. Die kennis wordt gedeeld met medewerkers van Maasgouw die oplossingen in onze gemeente kunnen toepassen. Ook worden andere inwoners bewuster gemaakt via campagnes. Zo leren wij allemaal elke dag een beetje bij. Uiteindelijk, wordt “inclusiever denken” hopelijk voor ons allemaal een automatisme.

Ik geloof nadrukkelijk in de kracht van “als iedereen een beetje doet” en dat dat meer teweeg brengt dan “als een paar mensen heel veel doen”. Bij deze wil ik dan ook iedereen oproepen om zelf kleine aanpassingen te doen in ons eigen leven om mogelijke drempels voor anderen weg te nemen. Maak een praatje met iemand die eenzaam lijkt. Raap een tak op die midden op de stoep ligt. Gooi kleding niet weg maar breng het naar de kledingbank. Zoals gezegd, het hoeft allemaal niet moeilijk of duur te zijn. Veel van dit soort kleine gebaren maken samen grote veranderingen. Als we allemaal ons steentje bijdragen, maken we er samen een mooiere wereld van.

Alleen samen kunnen wij zorgen dat niemand buiten wordt gesloten.

Samen maken wij Maasgouw!

Sjors Blomen
Wethouder Sociale Inclusie

GEMEENTE MAASGOUW.

Inleiding

Om te komen tot een Lokale Inclusie Agenda, heeft eerst oriëntatie plaatsgevonden binnen de verschillende teams die binnen gemeente Maasgouw werkzaam zijn. Zij hebben door middel van een presentatie een eerste kennismaking gehad met de term ‘sociale inclusie’. In gemeente Maasgouw bedoelen we met sociale inclusie, dat:

> Niemand wordt gediscrimineerd of uitgesloten ongeacht beperking, leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit.

Ook zijn er belevingsmomenten geweest voor raad, college en ambtenaren om een beter beeld te krijgen hoe mensen zich voelen als ze worden buitengesloten of niet mee kunnen doen om welke reden dan ook. Dit met als doel om het bewustzijn te vergroten. Doordat er twee keer per jaar een themabijeenkomst wordt gehouden met de raad, blijft ook zij betrokken bij dit onderwerp.

Daarnaast is er een Sociaal Inclusie Panel gevormd met ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers. Dit panel heeft er mede voor gezorgd dat er meer bewustzijn is ontstaan en dat deze Lokale Inclusie Agenda tot stand is gekomen. Naast de actiepunten die in deze agenda beschreven staan, is het panel inzetbaar voor adviesvragen over toegankelijkheid vanuit gemeente en haar samenwerkingspartners zoals de Adviesraad Sociaal Domein. Ook kan het panel ongevraagd advies geven over toegankelijkheid.

Aan de hand van de verschillende thema’s uit het VN-Verdrag Handicap, dat geratificeerd is in juli 2016, worden de actiepunten voor de komende jaren besproken op de volgende pagina’s.

Hiervoor is ook gekeken naar bestaand beleid binnen de gemeente en worden waar mogelijk actiepunten gekoppeld aan bestaand beleid. Daarnaast sluit sociale inclusie mooi aan bij doelstelling 10 van de Global Goals: Ongelijkheid verminderen. Het huidige coalitieakkoord onderstreept het belang van een inclusieve samenleving en het voeren van een actief (overheids)beleid.

De actiepunten zijn besproken met de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de verschillende onderwerpen, zodat niemand voor een verrassing komt te staan. Dit zorgt er tevens voor dat de Lokale Inclusie Agenda breed gedragen wordt.

Thema Onderwijs en Ontwikkeling

Bij het onderwerp onderwijs en de rol van de gemeente daarbij, denkt men vaak eerst aan de huisvesting. Maar er is meer. Denk ook aan jeugdzorg, voor- en vroegschoolse educatie(VVE), welzijn en begeleiding naar school en/of werk.

Wat hebben we al gedaan?

- Het COC Limburg geeft voorlichting op middelbare scholen in de regio over de LHBTIQ+ doelgroep en staat open voor jongeren die worstelen met hun genderidentiteit en seksuele voorkeur. Het COC gaat met hen in gesprek.
- COC Limburg is gestart met de maandelijkse bijeenkomst Jong & Out, waar jongeren terecht kunnen voor een praatje en vragen over genderidentiteit.

Wat willen we nog bereiken?

- De komende jaren alle schoolgebouwen bezoeken en toetsen op toegankelijkheid en uitgankelijkheid[1]. Verbeterpunten kunnen worden meegenomen wanneer verbouwing of nieuwbouw aan de orde is. Deze kunnen worden meegenomen in het integraal huisvestingsplan van scholen.
- Stimuleren dat scholen en bedrijven meer gaan samenwerken. Niet alleen excursies organiseren naar bedrijven en ondernemingen tijdens de middelbare school, maar al op de basisschool. Hierbij wordt onderzocht of dit te combineren is met beweging (per fiets of te voet). Kortere lijnen tussen scholen en bedrijven is ook een van de speerpunten vanuit Team Economie en dit doel kan dan in gezamenlijkheid worden opgepakt. Team Economie vraagt aandacht voor het onderwerp.

[1] Met uitgankelijkheid wordt bedoeld de vluchtroute bij calamiteiten. Bijvoorbeeld moet het brandalarm voor iedereen, dus ook voor mensen met een visuele of auditieve beperking, waarneembaar zijn. Een vluchtroute dient duidelijk vindbaar en obstakelvrij te zijn. Ook kunnen er specifieke hulpmiddelen worden ingezet die geschikt zijn voor het afdalen via een vluchttrap.

“Jezelf in je kracht zetten levert kwaliteit van leven op. Het Sociaal Inclusie Panel helpt om deze kracht goed tot zijn recht te laten komen.”

Marga Steeghs-Verstappen
Voormalig Lid Sociaal Inclusie Panel

Thema Thuis en Wonen

Fijn ergens kunnen wonen wordt bepaald door meerdere factoren. De woning zelf kan indien noodzakelijk ingericht worden met fysieke aanpassingen, maar ook de directe omgeving waar je woont is van belang bij prettig ergens kunnen wonen.

Wat hebben we al gedaan?

- Het Sociaal Inclusie Panel heeft samen met team Beheer Openbare Ruimte (BOR) een training gehad van Koninklijk Visio[2], waardoor er nu nog meer inzicht is in visuele beperktheid in de openbare ruimte.

Wat willen we nog bereiken?

- De gemeente Maasgouw heeft in 2024 een nieuwe woonvisie opgesteld. Het Sociaal Inclusie Panel wil graag meewerken/meedenken met de verdere uitvoering van deze visie en haar expertise hierbij inzetten.
- Het Sociaal Inclusie Panel wil het voordeel laten zien, wanneer mensen met een fysieke, zintuigelijke en/of psychische beperking al tijdens de planfase van grote projecten worden ingezet, zodat dure aanpassingen achteraf niet nodig zijn. Daarom zal het panel als pilot bij de eerstvolgende 3 grote projecten van de BOR aan de voorkant worden betrokken bij de plannen.

"Alles komt goed, maar anders."

Suus Vergooszen
Lid Sociaal Inclusie Panel

[2] Koninklijke Visio is een expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen.

Thema Werk en Inkomen

Het hebben van (vrijwilligers)werk kan het gevoel van maatschappelijke betekenis sterk vergroten. Dit geldt zowel voor mensen met, als voor mensen zonder beperking. Maar ook het kunnen betalen van leuke activiteiten is van belang om mee te kunnen doen in onze samenleving.

Wat hebben we al gedaan?

- Met de komst van het sociaal digitaal platform www.meedoenmaasgouw.nl is er nu een centrale plek, waar de verschillende mogelijkheden voor vrijwilligerswerk en geplande activiteiten binnen de gemeente Maasgouw vermeld staan.

Waar zijn wij mee bezig?

- Tijdens het schrijven van deze LIA is bekendgemaakt dat de Week van Toegankelijkheid 2024 in het teken staat van een toegankelijke werkplek. Het Sociaal Inclusie Panel gaat hier ook aandacht aan besteden in het gemeentehuis door ambtenaren zelf te laten ervaren door hoe het is om met een beperking door het gebouw te verplaatsen.

Wat willen we nog bereiken?

- Het Sociaal Inclusie Panel heeft kennis gemaakt met de sociale raadslieden en ziet het belang van dit werk. Echter de bekendheid van de sociale raadslieden is nog beperkt en het Sociaal Inclusie Panel wil daarin meedenken hoe de bekendheid groter gemaakt kan worden.
- Gemeente Maasgouw een voorbeeld laten zijn als toegankelijke werkgever. Dit kan bereikt worden door meer voorbeelden naar buiten te laten zien over hoe divers de werknemers zijn.

“Laten we onze verschillen omarmen en er samen een mooie samenleving van maken.”

Monique Flietstra – van Roij
Lid Sociaal Inclusie Panel

Thema Vrije Tijd

Iedereen vult zijn vrije tijd anders in. De een gaat graag winkelen, de ander sport en weer een ander zoekt graag de natuur op. Wat je ook doet in je vrije tijd, je wilt je niet belemmerd voelen vanwege je beperking of omdat je 'anders' bent en misschien niet geaccepteerd wordt.

Wat hebben we al gedaan?

- Iedere volwassen Nederlander heeft stemrecht. Het Sociaal Inclusie Panel heeft alle stembureaus gekeurd en aanbevelingen gedaan om de toegankelijkheid te vergroten. Een aantal punten hiervan zijn al in 2024 doorgevoerd, de andere worden meegenomen naar de toekomst.
- Het nieuwe sociaal digitaal platform www.meedoenmaasgouw.nl geeft inzicht in de Sociale Kaart van gemeente Maasgouw en welke activiteiten er zijn in de gemeente.
- In 2024 is COC Limburg begonnen met het organiseren van activiteiten voor de doelgroep LHBTIQ+ en andere belanghebbenden, zoals ouders/verzorgers.
- Een afvaardiging van het panel heeft met Team Economie de opvallendste knelpunten voor mensen met een visuele beperking in het centrum van Maasbracht besproken.
- In het centrum van Heel heeft het voltallige College een tocht met een rolstoel en een blinddoek door de Dorpsstraat gemaakt, om aan den lijve te voelen welke obstakels er voor mensen met een beperking er liggen.

Wat willen we nog bereiken?

- In samenwerking met Wel.Kom meer cultuur- en bewegingsonderwijs realiseren voor kinderen. Zoals terecht tijdens het Grote Meedoen Event op 18 april 2024 werd opgemerkt: Kinderen hebben goedgetrainde vingers, maar de overige motoriek laat vaak te wensen over. We willen inzetten op meer bewegen in zowel sport als cultuur en minder gebruik van schermen. Dit doel sluit aan bij het BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Sport en Spelen) beleid waarin buiten bewegen voor alle groepen een belangrijke speerpunt is.
- Bij de plannen rondom het winkelhart van Heel en Maasbracht wordt ook de expertise van het Sociaal Inclusie Panel gebruikt. Het panel zal meedenken over de toegankelijkste routes en inrichtingsvraagstukken die erbij komen kijken. In het centrum van Maasbracht wordt er binnenkort een schouw gehouden met het Inclusie Panel, het MT en Team Economie.

Afbeelding is een schets van het centrum van Heel vanuit de centrumvisie Heel 2023-2030

- Samen met Economie en Toerisme wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor openbare toiletten. Het onderwerp komt op de agenda van overleggen met ondernemers en in de centrumvisies van Heel en Maasbracht wordt het thema ingebracht. Ook gaat het Sociaal Inclusie Panel bij ondernemers langs om de bewustzijn over de toegankelijkheid en uitgankelijkheid van winkels en horeca te vergroten. Dit wordt gedaan in afstemming met Team Economie.
- Aandacht bij verenigingen voor mogelijke discriminatie of pestgedrag vanwege een etnische achtergrond of het behoren tot de LHBTIQ+ doelgroep. Tevens ook in gesprek gaan met verenigingen over hoe toegankelijk zij zijn voor nieuwe deelnemers, qua bereikbaarheid en communicatie.
- Er is een eerste verkenning geweest met het platform van het Sportakkoord over de toegankelijkheid van sport- en bewegen binnen het verenigingsleven en om de drempels van het sport- en beweegaanbod te verbeteren. Een van de ideeën is om accommodaties te toetsen op toegankelijkheid. Dit idee wordt nader uitgewerkt binnen het Sportakkoord.

"Het activeren en ondersteunen van zelfmanagement leidt tot een betere gezondheid."

Josien Corsten
Lid Sociaal Inclusie Panel

Thema Vervoer

Goed toegankelijk vervoer is essentieel voor een inclusieve samenleving. Inwoners moeten zich, al dan niet zelfstandig, kunnen verplaatsen van bijvoorbeeld huis naar werk en weer terug. Hoe zelfstandiger dit georganiseerd en uitgevoerd kan worden, hoe beter.

Wat hebben we al gedaan?

- Reflecterende stickers verspreid, bestemd voor mensen die particulier een scootmobiel hebben aangeschaft, zodat hun scootmobiel beter opvalt in het donker.

Wat willen we nog bereiken?

- In samenwerking met de Limburgse gemeenten, gaan we NS een brief schrijven om betere communicatie te vragen over begeleid reizen en defecten op stations. Te vaak komt het voor dat een lift defect is, waardoor iemand niet op het perron kan komen.
- Samen met brandweer, marktmeester en afdeling Vergunningen de mogelijkheden onderzoeken om de toegankelijkheid en uitgankelijkheid bij evenementen en markten te vergroten. Denk aan tijdelijk extra invalideparkeerplaatsen, rijplaten, duidelijke bewegwijzering enz.
- Met de BOR is de afspraak gemaakt dat het Sociaal Inclusie Panel meegenomen gaat worden bij nieuwe projecten aan de start. Dit wordt gedaan als pilot om na een jaar te evalueren of deze vorm van samenwerken voldoende effectief is.

“Wie je bent, waar je wortels liggen, van wie je houdt of wat je overtuiging is, dat maakt allemaal niet uit, samen zijn we Maasgouw!
Iedereen mag zijn wie zij of hij is,
dat is mijn streven, voor mij maar zeker ook voor jou!”

Theo Roumen
Lid Sociaal Inclusie Panel

Thema Welzijn, Gezondheid en Ondersteuning

Ondersteuning op gebied van gezondheid en zorg is een taak van onder andere de Wmo. Welzijn (een gevoel van welbevinden) wordt door meer factoren dan alleen fysieke gezondheid bepaald. Gemeenten hebben een rol in het bevorderen van welzijn van inwoners (met een beperking).

Wat hebben we al gedaan?

- Een afvaardiging van het Sociaal Inclusie Panel is betrokken geweest bij de klantreis Wmo en de communicatie hiervan.
- Een gedeelte van het Sociaal Inclusie Panel heeft de cursus Positieve Gezondheid doorlopen en een certificaat ontvangen. Deze cursus is voor iedere inwoner van Maasgouw gratis te volgen.

Wat willen we nog bereiken?

- De klantvriendelijkheid van de gemeente Maasgouw vergroten, door medewerkers meer bewust te maken van de verschillende manieren van communiceren en de mogelijke hulpvraag/ondersteuning van bezoekers. Dit geldt voor alle afdelingen die direct contact hebben met onze inwoners. Nu is dit een lopend aandachtspunt, het Sociaal Inclusie Panel wil haar ervaringen en kennis graag delen met de betrokken afdelingen zodat training over de juiste aandachtspunten gaan.
- De mogelijkheden onderzoeken hoe www.meedoenmaasgouw.nl naast digitaal, ook op een andere wijze (deels) toegankelijk kan worden, bijvoorbeeld door een vaste kolom in het weekkrantje. Hierdoor komen we ook mensen tegemoet die niet digitaal vaardig zijn.

“Je leeft niet één keer maar elke dag. Maak daarom van elke dag een feestje. Hoe klein of groot, wij doen dit samen in ons Maasgouw.”

Sonja Bouten
Lid Sociaal Inclusie Panel

Thema Digitale Toegankelijkheid

Steeds meer mensen hebben een mobiele telefoon, laptop of tablet en kunnen de digitale wereld met gemak betreden. Echter, er blijft ook altijd een groep voor wie die digitale wereld niet zo bereikbaar is.

Wat hebben we al gedaan?

- Het Sociaal Inclusie Panel heeft samen met team Communicatie kritisch naar de website van gemeente Maasgouw gekeken. Daarbij heeft het panel verschillende soorten informatie opgezocht en haar bevindingen gedeeld of de informatie makkelijk te vinden was.
- Het Sociaal Inclusie Panel heeft een eigen pagina gekregen op de website van gemeente Maasgouw, waardoor inwoners het panel makkelijker digitaal kunnen vinden. Daarnaast zal het panel met enige regelmaat gaan aansluiten bij de keet van de dorpscontactpersonen.

Wat willen we nog bereiken?

- Het verder uitbreiden van de Sociale Kaart van www.meedoenmaasgouw.nl. Een Sociale Kaart geeft inwoners en hulpverleners informatie over organisaties en het aanbod van diensten, producten en activiteiten binnen Maasgouw.
- De toegankelijkheid vergroten van gemeentelijke internetsites, zoals www.energiekmaasgouw.nl en www.meedoenmaasgouw.nl. Hiervoor zal het panel nauw samenwerken met afdeling Communicatie.

“Sociale Inclusie begint bij normen en waarden, daar wil ik mij voor inzetten. Hierbij moeten we de jeugd, onze toekomst, niet vergeten.”

Frans Brouwer
Lid Sociaal Inclusie Panel

Nawoord: Hoe nu verder?

Om de Lokale Inclusie Agenda te laten slagen is er niet alleen de inzet van het Sociaal Inclusie Panel nodig, maar van iedereen. Sociale inclusie doe je samen!

Daarom zal voor de continuering altijd een aanspreekpunt nodig zijn voor het Sociaal Inclusie Panel, die de brug vormt tussen panel en ambtenaren en later ook de externe partijen. Deze verbinder zal ook de teams binnen de gemeente blijven aanspreken, inspireren en bewust maken van het belang van sociale inclusie. Ook zal de verbinder moeten toetsen of de doelstellingen binnen de Lokale Inclusie Agenda gehaald worden en eventueel de doelstellingen aanscherpen en bespreekbaar blijven maken.

Daarnaast blijft ook commitment nodig van raad, college en MT om te blijven investeren in sociale inclusie. Zoals eerder beschreven is sociale inclusie niet altijd per definitie duurder. Het vraagt vooral inleving en bewustwording. Ook is het goed om vooraf goed af te wegen wie je met je voorstel helpt en wie je belemmert. Hierbij is het belangrijk om goed naar onze inwoners te luisteren en ieders belang mee te nemen in de overwegingen.

Om van sociale inclusie een succes te maken, zal ook geaccepteerd moeten worden dat het ene team sneller gaat dan het andere team. Tot het komen van deze agenda is opgemerkt dat er grote verschillen zijn in teams in enthousiasme en motivatie over dit onderwerp. Dat is oké, zolang er maar vooruitgang wordt geboekt. De verbinder die verder met dit onderwerp aan de slag gaat, zal daarom steeds de contacten moeten blijven zoeken met de verschillende teams en lagen binnen de gemeente.

Een concrete planning wanneer welk actiepunt wordt aangepakt, is er nog niet. Omdat er nog nieuwe panelleden geworven worden, is het handig om daarna twee of drie werkgroepen te maken en van hieruit actiepunten te verdelen naar ieders expertise en interesse. Sommige actiepunten zijn ook afhankelijk van de verschillende afdelingen wanneer zij met iets starten. Denk aan de grote projecten van de BOR, onderzoek naar openbare toiletten door Toerisme en Economische Zaken enz.
Wanneer de agenda is vastgesteld door de raad, zal de agenda ook gepresenteerd worden aan de verschillende afdelingen, zodat nog eens helder wordt waar de komende jaren aan gewerkt wordt. Samen maken we Maasgouw!

“Sociale inclusie is iedereen laten meedoen, ongeacht gender, geloof, huidskleur, beperking, seksuele voorkeur of wat dan ook. Samen Meedoen Maasgouw!”

Sandra Nijsten – Projectleider Sociale Inclusie

GEMEENTE MAASGOUW.